

Dolnolukavický Hlasatel

ČASOPIS PRO DOLNÍ LUKAVICI, KRASAVCE, LIŠICE A SNOPOUŠOVY

Vážení spoluobčané,
i v době vyhlášení nouzového stavu a karantény se naše práce pro obec nezastavila. Pouze jsme v souladu s nařízením vlády museli omezit kontakt s veřejností i mezi zastupiteli a zaměstnanci.

Určitě jste si všichni informací o pandemii užili a ještě užíváte dost ze všech sdělovacích prostředků. Zopakuji jen to, co jsem uvedl v minulém vydání: **chovejme se zodpovědně a nadále dodržujeme stanovená pravidla, která jsou určena pro naši ochranu.** V souvislosti s návratem k normálu je doporučen datum veřejného zasedání zastupitelstva obce na 25. června od 19:00 hodin v KD ve Snopoušověch. Finanční dopady pro obec a kraje jsou

již dnes jasné: Poslanci Parlamentu ČR schválili opatření, které znamená pro obec ponížení příjmů o 12,5 mld. Kč a pro kraje dalších 4,5 mld. Kč. Zákon následně podepsal prezident a ztráta pro obec je tak nyní definitivní. **Pro naši obec je konkrétně ztráta v letošním a příštím roce 3,9 milionu Kč.**

Přeji vám krásné dny a věřte, že vše se v dobré obrátí.

S úctou Vítězslav Opálko, starosta obce

SLOVO ZASTUPITELE ...

Michal Komorous

Vážení spoluobčané,
po vleklých 2 měsících karantény z důvodu pandemie koronaviru a nejistoty, co bude dál, se situace naštěstí zlepšila. Došlo k rozvolnění opatření, můžeme si dojít ke kadeřníkovi, můžeme se sejít na zahrádkách v restauracích apod. Myslím si, že nařízení nosit roušky bylo správné, protože nedošlo k velkému počtu nemocných a následně přeplnění nemocnic, jako se stalo například v Číně či Itálii.

Výbor pro kulturu a média připravoval plno akcí, které se musely kvůli koronaviru zrušit. Setkání rodáků v Lišicích, které se mělo konat v srpnu, se odkládá na příští rok. Byl jsem pověřen organizací a již intenzivně probíhala příprava Dětského sportovního dne v DL, který jsme museli také odložit.

Letošní dovolené a prázdniny bude větší na rozumných lidí trávit poblíž domova. Proč také ne? Navštěvujeme zahraniční destinace např. v Řecku, v Itálii, v Chorvatsku. Mnoho z nás ale neví, jaké krásy máme za humny. V našem nejbližším okolí například Černá skála u Radkovic, hrad Švihov, Křížový vrch apod. Již nyní je vidět zvýšený počet cyklistů kolem řeky Úhlavy. Vždyť i doma lze zorganizovat krásnou dovolenou plnou výletů.

Co mě stále a dlouhodobě trápí, je však plošný úbytek spodních vod. Když už někdo vodu má, není často vhodná k používání. Na pracovních schůzích zastupitelstva se snažím přesvědčit kolegy k řešení této situace. Bez vody nelze existovat.

Ohledně užitkové vody mohu doporučit dotační program Ministerstva životního

prostředí a Státního fondu životního prostředí ČR „Dešťovka“. Nákup podzemní nádrže čerpadla, potrubí, výkopové práce a vše kolem lze zahrnout do nákladů, které lze čerpat z uvedeného programu. Je tedy možné získat až 50% z investovaných financí zpět. Pokud byste potřebovali poradit, neváhejte se na mne obrátit, rád vysvětlím, ukážu, poradím. Zastupitelstvo uvažuje tuto akci také finančně podpořit.

S místostarostou upravujeme podobu nových webových stránek obce tak, aby byly co nejprůhlednější. Sám se potom snažím vkládat informace co nejrychleji, aby byl web aktuální.

Přeji vám v klidu strávené léto ve zdraví. Buďte na sebe opatrní.

INFORMACE Z OBCE

Vítězslav Opálko

- » inventarizace obce byla provedena, postoupena auditorovi; nebyly zjištěny inventurní rozdíly; majetek obce činí celkem 154 545 638,52 Kč
- » probíhá audit hospodaření obce za rok 2019
- » po několika urgencích jsme docílili zajištění opravy fasády trafostanice v Lišicích
- » rovněž po několika urgencích je přislíben termín odstranění vzdušného vedení elektřiny v Krasavicích, avizovaný ČEZem od roku 2015, na 2. polovinu letošního roku; rekonstrukci veřejného osvětlení provedeme v souběhu
- » ve všech sídlech obce jsme zajistili zdravotní a bezpečnostní řez veřejné zeleně, výchovný řez stromů, vysázených v uplynulých letech a dosadbu uhynulých

- » zajistili jsme prostřednictvím provozovatele v záruční době kontrolu stavu kanalizace v Lišicích, zjištěné závady na šachtách provedeme ještě pomocí kamer a připravujeme reklamační řízení u zhotovitele stavby
- » dobu uzavření ZŠ jsme využili k výměně kotlů na tuhá paliva z roku 1969 za plynové kotle, která byla původně plánována na prázdniny

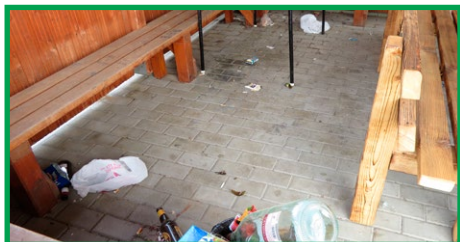
- » na dobu prázdnin naopak zůstala naplánovaná modernizace hřiště u ZŠ, kdy bude mlatový povrch nahrazen „umělou trávou“, doplněny mantinely a herní prvky
- » pro hledání nových zdrojů pitné vody jsme objednali hydrogeologické posudky a studii možného prodloužení vodovodu
- » rekonstrukce budovy OÚ pokračuje uvnitř instalací sítí, montáží SDK stropů, výběrem dlažby, obkladů a dveří, které nám zkomplikovalo uzavření prodejen; vně budovy probíhá zateplení fasády
- » na dvoře OÚ pracujeme na odstranění přístřešků v havarijním stavu, opravě bývalé zámecké zdi s cílem vybudování nového přístřešku v délce 20 m pro parkování techniky obce a uskladnění materiálu

- » územní plán je ve fázi 2. etapy dle smlouvy, tzn. zpracování návrhu ÚP pro společné jednání, probíhají koordináční schůzky
- » projekt pro územní řízení rekonstrukce komunikací III. tř. a výstavby chodníků pokračoval při několika jednáních; zúčastnili se ho i někteří zastupitelé, aby byli hlouběji seznámeni s touto složitou problematikou a mohli na ni v dalším volebním období navázat již s určitou konkrétní představou
- » do míst hasičského cvičiště v DL Na Pajzovně jsme instalovali technické zařízení,

jehož pomoci zjistíme, kdo tam opakovaně vyváží odpad

- » totéž jsme provedli u hřiště na dvoře ZŠ, kde v době karantény v uzamčeném areálu zůstalo v altánu po jednom víkendů 16 lahví od piva, plechovky, nedopalky cigaret ...

- » zajistili jsme tlakové mytí všech kontejnerů na separovaný odpad

Původní stav

Po vyčištění

- » připravujeme se na koordinační jednání k vedení, stavu projektování a výstavbě cyklotrasy č. 38 Plzeň – Ž. Ruda
- » vedeme jednání s církví na odstranění havarijního stavu severní hřbitovní zdi a na rovnání majetkových vztahů na starém hřbitově

- » zajistili jsme vyčištění studny na hřbitově, kde bylo 55 cm nánosů (kromě bahna a písku též sklenice a svíčky) a u KD ve Snopoušovech
- » iniciujeme u Biskupství Plzeňského dokončení rekonstrukce kostelní věže, kdy nejsme spokojeni se současným stavem stagnace opravy a nedohledným termínem opláštění nové konstrukce báně a osazením zpět na věž

BIO kontejnery

Pro letošní rok pokračujeme v umísťování kontejnerů do obcí. V **Dolní Lukavici** je umístěn v areálu MŠ s vývozem v případě naplnění každou sobotu. Další kontejner ve střídavém 14 denním režimu v Lišicích za prodejnu potravin a ve Snopouševě u kulturního domu.

**Žádáme občany,
aby nevhazovali větve!**

Přistavení biokontejneru na 14 dnů

Snopoušovy od	Lišice od
16.05.2020	30.05.2020
13.06.2020	27.06.2020
11.07.2020	25.07.2020
08.08.2020	22.08.2020
05.09.2020	19.09.2020
03.10.2020	17.10.2020

ÚŘAD PRÁCE ČR INFORMACE K PROGRAMU ANTIVIRUS, K PROGRAMU NA OCHRANU ZAMĚSTNANOSTI

Ing. Anna Kadlec Valentová, zastupitelka

Vážení spoluobčané, chtěla bych Vás informovat o podpoře firem v rámci programu Antivirus. I díky této podpoře se daří zachovat pracovní místa.

Úřad práce ČR začal 6. 4. 2020 ve 12 hodin přijímat první žádosti zaměstnavatelů o refundaci náhrady mezd v rámci Programu Antivirus. Do tohoto programu se mohou hlásit všechny firmy, které v důsledku vládních opatření souvisejících s šířením nemoci COVID-19 musely pozastavit nebo utlumit svoji činnost.

V tomto ohledu je také nutné upozornit na fakt, že **příspěvky v rámci Programu Antivirus nekompenzují vyplacené mzdy, ale vyplacené náhrady mezd.** Jinak řečeno - pokud zaměstnanci chodí do práce a dostanou mzdu, nemůže ÚP ČR takové firmě příspěvek poskytnout. Jestliže zaměstnavatel vyplatil zaměstnancům náhradu mzdy za dobu, kdy pracovat nemohli, pak za splnění dalších podmínek, může ÚP ČR příspěvek žadateli přiznat.

Podávání žádostí o uzavření dohody bude žadatelům umožněno do skončení následujícího kalendářního měsíce po měsíci, v němž byly vyplaceny náhrady mezd zaměstnancům.

Program Antivirus je nastaven tak, že budou finanční prostředky vyplaceny všem žadatelům, kteří splní podmínky dle pravidel Programu a odešlou správně vyplněnou žádost.

Program Antivirus přináší významnou podporu zaměstnavatelům v době pandemie. Má za cíl zabránit propouštění zaměstnanců.

Program poběží minimálně do 31. 5. 2020. MPSV však bude prosazovat jeho další prodloužení.

Program Antivirus přináší významnou podporu zaměstnavatelům v době pandemie. Má za cíl zabránit propouštění zaměstnanců. Jde o další významný krok

směrem k cílené pomoci na udržitelnost pracovních míst zaměstnanců.

Zdroj: tisková zpráva MPSV a ÚP ČR

ZPRÁVY ZE ŠKOLY A ŠKOLKY

Mgr. Lenka Hajšmanová, Dis.

Vážení čtenáři, všichni prožíváme situaci, která pro nás není standardní, ale společnými silami a správným chováním vše zvládneme, musíme... Držme si palce.

Základní škola je uzavřená od 11. 3. a mateřská škola od 19. 3. Děkuji tímto všem kolegům za jejich přístup nejen k práci, ale i k opatřením, která zde nastala. Paním učitelkám ze školy děkuji za to, jak zvládají/zvládlý distanční (domácí) vzdělávání. Všechny se snažily pravidelně komunikovat s žáky i rodiči, děti nepřetěžovat. Společně jsme našly systém, který myslím, funguje/fungoval jasně, srozumitelně a přehledně. Dostala jsem pozitivní ohlasy, za které velice děkuji. Některé kolegyně učily i online – přes skype, WhatsApp. Používaly se ale i zajímavé podpůrné aplikace včetně pořadu UčíTelka – veškeré informace k domácímu vzdělávání byly a jsou uvedeny na webových stránkách školy. Google formuláře jsme využily jako podporu k hodnocení žáků. Každou středu je a byla možnost osobní konzultace ve škole. Důležité je zachování rovného přístupu ke vzdělávání, což se podařilo. Hodnocení žáků na konci školního roku bude – žáci obdrží vysvědčení. Pedagožky mateřské školy se rovněž snažily udržet kontakt s dětmi.

Školu, školku i jídelnu s kuchyní jsme pravidelně sanitovali, dezinfikovali. Ve škole je vymalováno sociální zařízení, chodba a tělocvična – rovněž tyto práce přispěly k dezinfekci. Škola byla plynofikována, začne zkušební provoz. Ještě

nás ale budou čekat práce s nově vzniklým skladovacím prostorem po skladišti uhlí a dřeva. Ve školní kuchyni je z části zrekonstruováno sociální zázemí a šatna pro zaměstnance. Další práce budou pokračovat o hlavních prázdninách.

Otevření školy a školky proběhlo 25. 5. Provoz je omezený, budeme nadále pokračovat v distančním vzdělávání. Vzhledem k dané situaci nebude zahradní slavnost ve škole, vyřazení předškoláků – proběhne pouze v rámci dopoledního programu mateřské školy, třídní aktivity budoucích prvňáčků rovněž nebudou – informace zjistíte na webu školy. Ředitelské volno 29. a 30. 6. je zrušeno. Předávání vysvědčení 30. 6. bude jiné, vše zjistíte na webových stránkách školy.

Informace ohledně zápisů do ZŠ i MŠ, které proběhly elektronicky, napíši v příštím vydání Hlasatele. Rovněž sdělím, jak se nám povedl „restart“ základního i předškolního vzdělávání.

Prázdninový režim mateřské školy bude následující: 1. – 17. 7. zajišťujeme provoz my, Dolní Lukavice; 21. – 31. 8. mateřská škola Řenče. Bližší informace jsou na webu, popř. u vedoucí paní učitelky v MŠ. Všem přeji klidné a příjemné dny.

ROZHOVOR

Mgr. Eva Horová

s Janou Kohoutovou, rozenou Polákovou (*1988), je vdaná, s manželem a synem žije v Dolní Lukavici.

Jak dlouho žijete v Dolní Lukavici a provozujete stáj s koňmi?

V letošním roce to bude již 17 let. Do Dolní Lukavice jsme se s rodiči přestěhovali, abychom se koním mohli věnovat naplno.

Jak jste se ke koním dostala? Jaké byly vaše začátky?

Ke koním mne přivedla maminka, která od mládí také jezdila. Ve třiceti letech si splnila svůj velký sen, koupila si vlastního koně a s ním zajela opravdový dostih. Takže já jsem se u koní pohybovala od malička téměř každý den. Jezdit jsem začala ve 4 letech, v 7 jsem dostala prvního poníka, později velkého koně, ve dvanácti letech složila zkoušky ZZVJ (zkoušky základního výcviku jezdce) a začala závodit.

Jakému oboru jezdeckví se věnujete?

Jezdím parkurové skákání neboli parkur. Jedná se o překonávání překážek v daném časovém limitu. Cílem je překonat všechny překážky bez shoení a v co nejrychlejší čas. Málokdo možná ví, že se

parkur jezdí i na olympiádě a letos se udála velká senzace, když se náš český parkurový tým po 84 letech na olympiádu kvalifikoval.

Jela jste někdy nějakou soutěž a jak jste se umístila?

Ano, závodím od 12 let. Takže soutěží jsem absolvovala již velmi mnoho, za sezónu se to pohybuje okolo 50-60 startů. Mezi mé největší úspěchy patří první místo v oblastním mistrovství dětí a později i juniorů, 1. místo v soutěži KMK s klisnou Holčinou (celostátní soutěž pro mladé koně) a loňské 16. místo na mistrovství České republiky v kategorii žen ve velké konkurenci 52 žen z celé ČR.

Co obnáší dnes vlastnit koně?

Domnívám se, že v dnešní době vlastnit koně není až tak složité jako tomu bývalo v minulosti. Dnes existuje velké množství areálů a trenérů, kteří se koním věnují a mohou začátečníkům s koupí koně a jeho následnou péčí pomoci. Krmení koně ve většině případů (pokud nemáte koně ustájeného doma) zajišťuje pracovník jezdeckého areálu. Koně se krmí 2x až 3x denně ovsem a senem (ráno, večer, popř. v poledne). Mimo pravidelného krmení je pro koně velmi důležitý pravidelný pohyb a kontakt s ostatními koňmi. Proto koně chodí ve skupinách do výběhů a téměř denně se na nich musí jezdit. K nám do areálu přijíždí kovář na úpravu kopyt a kování pravidelně kaž-

dých 6-8 týdnů. Dále je důležité myslet na povinné očkování a odčervení.

Velmi mě těší, že se podílíte na kulturním životě v obci (např. pouťová drezura, hubertské slavnosti atd.), dochází k vám také místní děti (občané) jezdit?

Šířit povědomí o jezdeckém sportu mě velmi baví a tak jsem velice ráda, že mohu trénovat děti i dospělé z Dolní Lukavice a přilehlého okolí (a že jich za těch 17 let nebylo málo. Z Dolní Lukavice dlouhodobě trénuji Anetku Hajšmanovou, Lucinku Dolejšovou, Vojtu Holuba a nově také Aničku Baxovou.

Máte (měla jste) nějakého oblíbeného koně a proč?

Samozřejmě. Mým nej koněm je momentálně moje stájová jednička klisna Holčina. Máme ji od hříběte a dosáhla jsem s ní svých největších kariérních úspěchů. Ale jsem si jistá, že nedokážu zapomenout na žádného koně, na kterém jsem v životě jezdila. Každý z nich byl totiž úplně jiný, měl jinou povahu a něčemu novému mě naučil.

Jezdecktví je fyzicky i psychicky jistě velmi náročné. Přemýšlela jste někdy o tom, že byste s tím přestala?

Téměř každou zimu. Ne, jezdecktví je životní styl. Jak už s ním člověk jednou začne, těžko dokáže přestat. Osobně si opravdu život bez koní a ježdění už představit nedokážu. Jezdecký sport má oproti ostatním sportům jednu nespornou výhodu, a to že se dá dělat téměř celý život od dětství až do důchodového věku. Takže pro ty kdo váhají, nikdy není pozdě začít se na svět dívat z koňského hřbetu...

KULTURA

Mgr. Eva Horová

- » **6. června** - Dětský den ve Snopoušovech od 14:00 hodin, sraz u KD
- » **27. června** - Hospůdka CHOVATELNA vás zve na pouťové posezení od 18:00 hodin. K tanci i poslechu hraje Elektroband Jana Šimůnka.
- » **28. června** - Lukavická pouť
- » **12. září** - Motosraz ve Snopoušovech

Návštěva Klubu 3. Armády Plzeň

V neděli 3. května do Dolní Lukavice zavítali někteří členové Klubu 3. Armády Plzeň, aby s představiteli Obce Dolní Luka-

vice uctili památku amerického vojáka jednotky Rangers Johna Shobeye (1919-2003) a padlých vojáků v první světové válce. Akce se konala v komorním sešupení vzhledem k současné zdravotní situaci. Za Obec byl přítomen pan starosta Vítězslav Opálko a zastupitelky Ing. Anna Kadlec Valentová a Mgr. Eva Horová.

ZAPOMENUTÉ OSOBNOSTI – 3. ČÁST

Mgr. Eva Horová

Manželé Veverkovi

JUDr. Ferdinand Veverka (1887-1981) – velvyslanec, diplomat

Narodil se 29. ledna 1887 v Bělé pod Bezdězem. Vystudoval práva na Karlo-Ferdinandově univerzitě, poté pokračoval ve studiu v Paříži. V roce 1917 vstoupil do domácího odboje. V roce 1920 působil jako legační tajemník v Londýně, zároveň předseda politické sekce ministerstva zahraničních věcí a zástupce ministra. V letech 1921-1924 byl vyslancem ČSR v Rumunsku, poté vyslancem ve Švýcarsku, současně byl stálým delegátem ČSR ve Společnosti národů. V letech 1928-1936 byl vyslancem v USA, na Kubě.

Na Mírové konferenci v Ženevě ve 20. letech 20. století jako zástupce Československa u Společnosti národů obdržel Řád čestné legie Francie s červenou stuhou. Další medaile následovaly: nejvyšší řády Rumunska a Jugoslávie za autorství tripartitní smlouvy, tzv. Malé dohody. Pro něj se mnohem cennějším stala fotografie od prezidenta Roosevelta s věnováním „svému dobrému příteli“. Ze vzpomínek se dozvídáme, že americký prezident si jednoho dne pozval vyslance k audienci do Bílého domu. Ten se dostavil, ale prezident byl již na svém sídle v New Yorku. Prezidentská kancelář zapomněla napsat do prezidentova diáře datum a hodinu audience. Jakmile se to Roosevelt dozvěděl, dal prý příkaz, aby vyslance s doprovodem policie dovezli na jeho soukromé sídlo, kde byl po dva dny jeho hostem. Tak mezi nimi vzniklo osobní přátelství. Po komunistickém puči v roce 1948 Veverkovi emigrovali do Francie. Jelikož se Ferdinand Veverka znal s etiopským císařem Haile Selassiem I., nabídl mu práci osobního politického poradce. V Etiopii působil 12 let. JUDr. Ferdinand Veverka zemřel 7. dubna 1981 v Paříži ve věku 94 let.

Kornélie Céline Veverková (1891-1974) - umělkyně, malířka

Narodila se 15. prosince 1891 v Praze jako dcera JUDr. Julia Grégra, majitele Národních Listů a zemského poslance. V roce 1915 se v Praze provdala za JUDr. Ferdinanda Veverku (1887-1981), velvyslance. Manželé Veverkovi spolu měli syna Ferdinanda (1917-2013, žil ve Francii) a dceru Cornélii (1916-2014, Hildprantová, žila v Blatné).

V roce 1935 koupili zámek, dvůr, pivovar a část lesů v Dolní Lukavici, kam jezdili se svými dětmi – Ferdinandem a Kornélií. Dle vyprávění jejich vnučky paní Viktorie Veverkové – Duphénieux byla babička lukavickou přírodou velmi okouzlena a ráda zde tvořila. Proslavila se převážně v Americe a ve Francii. Na snímku z deníku Washington Herald (z roku 1936) malovala americké indiány. Na paní Veverkovou vzpomíná také Karel Pexidr (*1929): „Jeden ze svých obrazů malovala paní Veverková v kterémsi z romantických, zasněžených koutů Úhlavy pod Vícovem. Když byl obraz hotov, změnilo se kouzlo romantiky v neodbytnost reality. Jak rozměrné plátno dopravit zpět do Lukavice? Nevím už přesně, jaké okolnosti tomu předcházely, ale skutečnost je taková, že jsem byl po vzájemné domluvě pověřen zajet pro paní Veverkovou naši loď a dovézt ji i s obrazem po proudu Úhlavy do Lukavice, což se zdálo dopravně výhodné zejména proto, že od řeky k zámku byl jen skok. Tak jsme jeli v tichu a míru po řece a obraz, který paní Veverková držela na klíně v kolmé poloze, tyčil se nad námi jako plachta. Navzdory všem dramatickým okamžikům, které zaváněly karambolem, dobře to dopadlo. Obraz jsme šťastně dovezli. Obraz byl pěkný a zdobil pak některou z komnat zámku.“ Paní Kornélie Veverková zemřela v roce 1974 ve Francii.

POHNUTÉ STOLETÍ ELEONORE SCHÖNBORN (*1920)

Jan Oulík

V polovině dubna v horském městě Schruns v západorakouském Voralbersku oslavila - kvůli koronavirové epidemii ovšem s gratulacemi po telefonu - sté narozeniny Eleonore Schönborn. Je matkou vídeňského arcibiskupa a kardinála Christopa Schönborna (*1945). Ve

Schrunsu žije od 50. let 20. století a aktivně se zúčastňuje místního dění.

A jak tato zpráva souvisí s naší obcí? Eleonore, rozená baronka von Doblhoff, se narodila 14. dubna 1920 v Brně. Ve svých 22 letech se provdala za Hugo Damiana

Schönborna, syna posledního šlechtického majitele lukavického velkostatku. Její manžel se narodil 22. 9. 1916 na zámku v Dolní Lukavici, v rodině, která vždy Čechům přála, jak o tom ostatně píše ve své publikaci z roku 2016 zastupitelka Eva Klepsová (Horová) - jeho pradědeček Karel i s manželkou Zdenkou a jeho dědeček Jan odpočívají na lukavickém hřbitově. Za války však musel Hugo Damian narukovat do Wehrmachtu a místo na svatební cestu s Eleonore zamířil ke Stalingradu, kde byl raněn a jedním posledních letadel přesunut do západní Evropy. Z německé armády nakonec přeběhl k Angličanům. Eleonore se dvěma malými syny, z nichž mladší byl několikaměsíční Christoph, byla v roce 1945 vypuzena ze zámku Skalka u Lovosic, kde mladá rodina žila, a odjela do Rakouska. Zde, jako uprchlice z Československa, začínala doslova od nuly, nesložila však ruce do klína. Vlastní houževnatostí se postupně vypracovala až na vedoucí reklamního oddělení textilní firmy. A to v dobách, kdy ženy zastávaly vedoucí posty jen velmi vzácně. Manželství s umělecky nadaným ale pro život málo

praktickým Hugo Damianem, se kterým přivedla na svět ještě dceru a syna, totiž nakonec ztroskotalo.

To vše Eleonore otevřeně líčí ve svých pamětech, které vyšly v roce 2018 také česky pod názvem *Život se nedá plánovat. Osud v pohnutých časech*. Jde o mnohdy napínavé vyprávění statečné a ušlechtilé ženy, se kterou se život mnohdy nemazlil, ale ona neztratila víru v to lepší v nás.

Eleonoře přejeme hodně sil a pevné zdraví do dalších let!

MYSLIVCI NA LUKAVICKU – 3. ČÁST

Mgr. Eva Horová

S hony a myslivostí souvisely některé stavby. Střelnice byla malá zděná stavba s taškovou krytinou a dřevěnými dveřmi. Nacházela se u masivní zdi z červených cihel v první polovině bažantnice v Dolní Lukavici. Ke střelnici patřila dřevěná kůlna k uložení pevných a pohyblivých terčů. Domek v bažantnici stával nedaleko myslivny mezi stromy. Uvnitř byla velká místnost s kachlovými kamny a velkým dřevěným regálem na nádoby. Tento domek v 1. polovině 19. století sloužil k přípravě teplého pohoštění pro panstvo, které se bavilo u střelnice. Dle pamětníků si zde prý často hrávaly komtesy a někdy se tam učily vařit. Domek byl postaven ve stejném stylu jako blízká myslivna. Po roce 1948 zanikla střelnice i domek. Myslivna tzv. jägerhaus (čp. 97), kde hajný spravoval Panský les, dnes slouží jako rodinný dům. Les Háj spravoval hajný v myslivně čp. 123. I tento dům dnes neslouží svému původnímu účelu. Lesní

úřad za hraběte Schönborna v Dolní Lukavici vedl nadlesní, který měl k ruce adjunkty (úřednické pomocníky) a asistenty. Úřad se nacházel přibližně v místech dnešní mateřské školky.

Dnes představujeme nejstaršího a nejmladšího člena mysliveckého sdružení.

František Pouba (*1946) z Lišic čp. 114

Je nejstarším aktivním myslivcem z našich obcí. (Nejstarším žijícím myslivcem sdružení je Ladislav Trylč *1933 z Lišic, který se ze zdravotních důvodů dění ve sdružení nezúčastňuje.) Do sdružení vstoupil v roce 1971. Mysliveckou vášeň zdědil patrně po dědovi, který měl pronajatou lišickou honitbu. Jako dlouholetý člen MS se pan Pouba může pochlubit řadou úlovků. Zastřelil 2 muflony, 105 divokých prasat, mnoho bažantů, zajíců, srnčí zvěře a 11 lišek. „Za největší úspěch považuji skolení divočáka, který vážil 140 kg.“ sděluje. Vzpomíná na časy, kdy začínal: „Tehdy byla myslivost jiná než dnes. V roce 1971 jsme v Lišicích za myslivecké sdružení zastřelili 205 divokých bažantů. Nyní si je musíme nejprve odchovat, abychom si mohli zastřílet. Když jsem byl mladší, rád jsem chodil na čekanou. Chodil jsem i každý druhý den. Čím více jsem chodil a střílel, tím více mě to bavilo.“ Zvěřinu má rád. Pochutná si na srnčím/kančím guláši nebo na svičkové. Dodává: „Dá si to se mnou dcera, vnučka a zeť. Žena se jí nedotkne.“

Jakub Hodan (*1986) z Dolní Lukavice čp. 214

Je momentálně nejmladším myslivcem MS. Tato záliba se u nich dědí. V tomto prostředí Jakub Hodan odmalička vyrůstal, neboť jeho otec byl myslivcem. Když mu bylo 18 let, absolvoval kurz a udělal si lovecký průkaz. V roce 2004 vstoupil do sdružení. Sděluje: „Více než samotné lovení mě spíše baví starat se o zvěř, v zimě přikrmovat, podílet se na odchovu bažantů.“ Zúčastňuje se honů, brigád i společenských mysliveckých akcí. Na otázku, zda jí zvěřinu, odpovídá: „Vždy se u nás jedla a jí. Nejraději mám asi kančí nebo jelení guláš.“

NA SLOVÍČKO

Mgr. Eva Horová

s Dominikem Herejtem (*1998), novým nájemcem KD Snopoušovy

Co tě vedlo k tomuto kroku?

Vždycky jsem chtěl provozovat restauraci, hospodu nebo něco podobného. To už dávno věděl můj dobrý známý Slávek Honzík z Dolní Lukavice. Když se uvolnilo toto nádherné místo, nemohl jsem odolat a splnit si svůj sen.

Jaký máš s KD záměr?

Zatím plánuji, že budu dál provozovat hospodu a budu zde pořádát různé druhy akcí. První z obecních akcí zde bude 25. 6. veřejné zasedání zastupitelstva. Tímto zvu všechny občany, nejen sno-

poušovské obyvatele.

Jaká je otevírací doba?

- » st-čt: 17:00–22:00 hodin
- » pátek 15:00–24:00 hodin
- » sobota 11:00–24:00 hodin
- » neděle 11:00–22:00 hodin

Prozrad' čtenářům něco o sobě.

Jsem mladý, vtipný, zábavný kluk, vášnivý cestovatel a dobrodruh. Žiju v Plzni, pracuji v SONY DADC ve Štěnovicích a jsem vyučený kuchař.

JAK SE NÁS DOTKL KORONAVIRUS

Mgr. Eva Horová

Epidemie koronaviru se dotkla všech. Areál Lukreny byl před vyhlášením nouzového stavu uzavřen. Závodní stravování bylo pro zaměstnance zachováno za zvýšených hygienických opatření. Změny a omezení se dotkly i rozvoze služby. „Odběr obědů u nás ukončila Diakonie Merklín a Soběkury a přerušili i někteří jedinci z Dolní Lukavice a okolí. Obědy rozvážíme v "jednorázovkách" (tj. plastových miskách s krytem na jedno použití). Chtěl bych touto cestou poděkovat všem zaměstnancům za práci v této těžké době.“ Sdělil Marek Racek, provozovatel jídelny.

Hospůdka Chovatelná zůstala zcela uzavřená, v Sokolovně „fungovali přes okénko“. „Pivo čepujeme do PET lahví a kelímků. Obědy lidem dáváme do vlastních jídelnosítek a podáváme okénkem.“ Sdělil

Václav Pelc. Zvýšená hygienická opatření se týkala i obchodů. Roušky a rukavice ne-sundaly a zvýšených hygienických opatření dbaly prodavačky Řeznictví a uzenářství U Radů. Touto cestou děkují paní Lembergerové a Zalabákové za roušky, panu Popo-vi za respirátory a paní Květové za rukavice. Majitel Potravín U Petry pan Van Hung Le prozradil: „*Dodržujeme hygienická opatření a v době epidemie jsme zaznamenali snížené tržby.*“ Petra Hronová - Chovatelské potřeby - prozradila: „*Zákazníci chodili a chodí stále, ale v souvislosti s uzavřením ZŠ a MŠ jsem zaznamenala snížený prodej – jako o prázdninách. Jednoznačně se zvýšily platby kartou. Po každém zákazníkovi terminál vždy patřičně vydezinfikují.*“

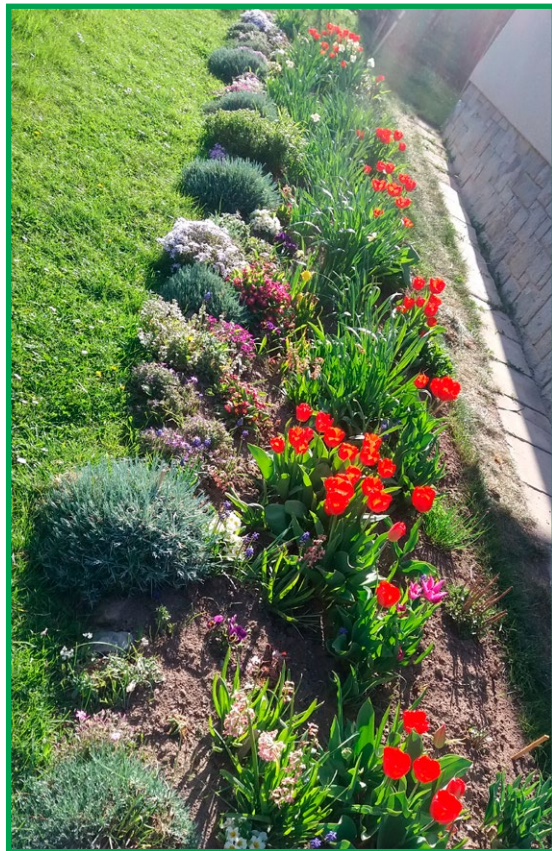
Bohoslužby v kostele byly 12. března zru-šené. Věřící měli možnost sledovat boho-služby online. 5. dubna (Květná neděle) pan farář P. Peter Hermanovský věřícím doručil posvěcené ratolesti. Zanechal je v předsálí kostela, aby se věřící nesdružo-vali. První bohoslužba v kostele se v ko-morním seskupení (max. 15 osob) konala v neděli 3. května v 9:00 hodin.

NAŠE ZAHRADY

Mgr. Eva Horová

V srpnovém čísle Hlasatele v roce 2018 jsme představili několik netradič-ních zahrad v našich obcích. Představu-jeme další, tentokrát nejen netradiční, ale hezky upravené, kde je vidět plno práce a zaslouží si obdiv.

Paní Růžena Králová (*1929) již přes 60 let v Dolní Lukavici na Pajzovně pe-čuje o okrasnou a užitkovou zahradu u domu čp. 135. Vyrůstala na malém hospodářství v DL čp. 166. Lásku k pěsti-telství získala po matce. Svůj první kvě-tinový záhonek si na vlastním pozemku paní Králová zřýpala v létě 1959, kdy se s manželem a šestiletou dcerou nastěho-vali do rozestavěného domu čp. 135, kde žije dodnes. „*Obývali jsme hrubou stavbu, všude kolem bylo staveniště, ale záhonek jsem už mít musela,*“ prozradila. Postu-pem času záhony rozšiřovala. Pod okny

kvetly bílé lilie, před domem se přes hradbu pnuly červené růže. Kdo jde ko-lem, tak ví, že zahrada kvete od jara do podzimu. V únoru začínají záhon krásli-t sněženky, bledule, krokusy, v březnu, dubnu kvetou tulipány, narcisky, petrklí-če, macešky, hyacinty. Červen, červenec je ve znamení pivoňek, růží různých ba-

rev, karafiátů, kosatců, zahradních kopretin, hortensií, konvalinek, v srpnu a září tu můžete obdivovat cínie, slunečnice, jiřiny. Na otázku, jaká je její oblíbená květina, odpovídá: „Mám ráda všechny květiny, ale nejradši luční kopretiny. Jsou obyčejné a ve váze dlouho dělají radost.“ Po levé straně domu má zasazené keře jasmínu, na pozemku jsou ovocné stromy, za domem zeleninová zahrádka s pařeništěm. „I když mé síly slábnou, snažím se stále na zahradě zastat nějakou práci. Některé záhony jsme však museli zatravnit. Nejvíce práce teď nadělá dcera,“ dodala pěstitelka závěrem.

Petr (*1971) a Ludmila (*1977) Pluhařovi si ve Snopoušovech čp. 24 před přibližně 25 lety začali budovat okrasnou zahradu. Pozemek byl velmi vlhký, bažinatý, neboť se zde dříve nacházel rybník. Pozůstatky močálu byly stále patrné. Vše začalo s navážením zeminy (zahradu vyvýšili o metr a půl) a vykácením olší. „*Sedm starých olší stálo na hrázi rybníka,*“ prozrazuje pan Pluhař. Okrasná zahrada se nachází v horní polovině pozemku. Nejprve Pluhařovi vybudovali cesty a podél nich začali sázet okrasné keře ibišků, rododendronů. Obdivovat tu můžete také buxus, rákos, červený javor a vajgélie, které patří mezi nejceněnější kvetoucí keře. „*Na místě největšího mokřadu jsme vybagrovali jámu, do které téměř sama natekla voda. Upravili jsme na zahradní jezírko. Obložili jsme ho žulovými kameny a osázeli okrasnými trávami a keři.*“ Sdělil pan Pluhař.

Manželé Alena (*1953) a Jan (*1951) Pirníkoví hezkou zahradu u čp. 123 v Dolní Lukavici udržují od roku 1975. Dům koupili od paní Kaderové, která měla na předzahrádce růže a zadní část zahrady sloužila jako užitková. Manželé si postupem času zahradu upravili k obrazu svému. Zeleninové záhony v zadní části zrušili, začali

zahradu osazovat různými keři. Postupem času si zde vybudovali pergolu. Paní Pirníková sdělila: „*Nejvíce jsem spokojená se skalkou. Kvete od jara do podzimu, je tu plno motýlů a ptáků.*“ Skalku si vybudovala sama. Nejprve zkusila menší, kterou postupně rozšiřovala. Květiny vybírá podle sebe. „*Každý rok na jaře objížďám zahradnictví, ráda*

čtu časopisy o zahradě, odebíráám katalogy, ze kterých si objednávám i méně známé květiny a keře. To vše mi dělá radost. Nyní jsem v důchodu, tak na to mám čas," dodává paní Pirníková k jejímu pěstitelskému koníčku. Z keřů zde uvidíte např. Komuli Davidovu (známou jako Motýlí keř) v mnoha barvách, rododendrony, zlatý bílý déšť, ibišky (bahenní a syrský). Pirníkovi pěstují také několik barev třapatky nachové, hortensie, azalky, kaktusy, vzácnou kejklích hedvábnou. V létě manželé venku mají v květináčích např. oleandry, kaktusy, ibišky. Na zahradě i hradbě mají hodně keramických dekorací, které paní Pirníková instaluje na zahradu dle ročního období. „Zahrada je pro nás oázou klidu a odpočinku. Vždy se těším, až zase rozkvete záhon tří druhů levandule (fialové, vzácné bílé a růžové).“ sděluje pěstitelka. O své výpěstky se také podělí a má radost, když někdo dalšího potěší.

Netradiční zahradu má **Slávek Honzík (*1967)** v Dolní Lukavici čp. 99. Do roku 2006 pozemek vyklízel. Likvidoval sklady dřeva, zeleninové záhony, ohrady pro dobytek, vykácel část ovocných stromů. Poté začal budovat. Nejdříve navýšil terén, který je mokřý, vzhledem k lokalitě u řeky. Postavil vyvýšené chodníky a začal zahradu osazovat okrasnými keři a stromy. V roce 2015 začal se stavbou malých a větších skal formou lepení lomového kamene. Na zahradu umístil terárium s vodními a suchozemskými želvami. Momentálně pracuje na masivu nejvyšší skály (přes tři metry vysoké), kterou povede umělý průchod. Součástí bude i jeskyně se skalní hrobkou. A co plánuje

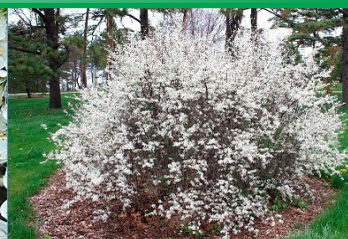
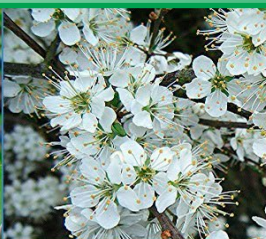
pan Honzík do budoucna? „Umístit na zahradu ještě více sošek, skulptur a replik historických památek, na pořadníku jsou jezírka ve skalkách. Chci, aby zahrada byla rozdělená do přehledných částí, kde objevíš vždy něco nového a aby byla co nejméně údržbová.“

VOŇAVÉ BYLINKOVÉ VZPOMÍNÁNÍ

Blanka Zahradníková

Každý rok to bylo stejné: Jeden z prvních záznamů v žákovské knížce nebo v notýsku byl celostránkový rozpis „Sběr léčivých bylin“. Každý rok skoro totéž: hluchavka, kopřiva, podběl, hloh květ, hloh květ a list, lipový květ, někdy jahodník, někdy jitrocel, a ježišmarjá zase ta trnka! A tolik! Později i jetel, sedmikráska, lístky pivoněk.

Trnka obecná

Bylinkářský sběračský rok začínal trnkou.

Trnka, to byl převít největší, to byla noční můra sběračů, protože její drobkounké kvítky obalily keře jen na pár dní a pak rychle odkvétaly a padaly, a i když jsme „vypetrachtovali“ ten optimální čas sběru, nastalo martýrium se sušením. Strašně se seschla a ráda zčernala, pokud se sušila neopatrně na plechu v troubě. U trnky jsem nikdy předepsaný limit nesplnila, stejně tak u podbělu. Trochu lepší byla hluchavka, ta sice byla taky náročná na sušení a taky málo přibývala, ale bylo jí všude tolik, že jsme vyrazili po strouhách v parku a po zákoutích, nanesli domů veliké otepi a pak, pohodlně dřepící na nízké „šamrdli“ na terase či na dvoře, jsme po celé dlouhé hodiny obírali drobné kvítky. Velká hromada bejli v sobě

pokaždé skrývala i pár záškodnických žahavek. Z celé přidávacky rostlinek byla tak mísa kvítků, půl mraveniště a bezpočet drobkounkých černých broučků, kteří odmítali opustit svůj „domov, sladký domov“. Hluchavek bylo všude tolik, že mi takové plýtvání bylo povoleno. Jinak bylo u nás samozřejmé, že se bylinky sbíraly s ohleduplností k přírodě, že se nikdy nevysbíralo celé místo, vždycky platilo, že: „mušíme tu nechat taky něco pro ty druhý!“ to mně vštěpovala naše babí od útlého dětství. Na sběr bylinek jsme většinou chodily spolu, později jsem samozřejmě chodila sama, ale všem menším dětem obvykle pomáhaly maminky, babičky a starší sourozenci. A tak některé slunečné odpoledne babi zavelela a vyrazily jsme, stačilo přejít silnici a vejít do zámeckého parku, kde jsem znala každý kout. Měly jsme speciální košík jen na bylinky, nic jiného se do něj nesmělo dávat, byl ze světlého proutí a voněl lipovým květem a ten druhý babiččin byl větší, oválný. Nejraději a nejčastěji jsme s babí chodily na hloh a na lipový květ, obojího bylo třeba hodně, protože jsme je sušily i pro naši domácí potřebu. Pro našeho tatiho byl „lipák“ univerzálním lékem a babí zase po celá léta popíjela svoje ranní „thé“ z hlohu, podle doporučení legendárního doktora Retyka si jím snižovala krevní tlak. Tohle „lupení“

jsem sbírala ráda, hodně to přibývalo. Další oblíbenou léčivkou byl u nás doma heřmánek, černý bez a samozřejmě šípky, ale ty se tuším ve škole nevybíraly.

Bylinky jsme sušily v troubě či za kamny, později na terase pod přístřeškem, měly jsme na ně speciální veliká síta, naši na nich taky sušili houby. Sušené byliny krásně voněly a legračně šustily, ukládaly jsme je do velikých papírových sáčků od mami z krámu. Popsané a zvážené sáčky jsme pak odevzdávali do školy, většinou na konci školního roku. Ta hromada sáčků a pytlíčků voněla na celou školu.

Pomerančová kůra se odevzdávala celoročně. Ovšem kůra z opravdických, tedy španělských pomerančů. Ta malá sluníčka zazářila v Ovoci zelenině jenom občas a u nás na vsi byla taky vzácností, ale kůru jsme měli na sběr vždycky všichni. Jeden ze zázraků socialismu. Pravda, kůru pro školáky sušili a schraňovali i příbuzní nebo sousedé. Sušili jsme ji na plechu za kamny a nakonec jí býval veliký papírový pytlík.

Pamatuju se, že asi v první třídě jsem se dokonce za babiččiny vydatné pomoci umístila ve školní sběrové soutěži. Nejlepší sběrači dostávali malé odměny, které věnovalo SRPŠ. Hrozně jsem se styděla si jít převzít cenu, ale ten barevný gumový míč, který jsem si sama směla vybrat, jsem pak měla ještě mnoho let!

Ani nevím, jestli se ještě sbírají ve školách bylinky. Nedovedu si představit, že by ještě dnes někdo dobrovolně obětoval tolik času a práce, a zadarmo! A předepsaný seznam bylin ke sběru i s požadovaným množstvím? To by možná někteří rodiče brali jako porušování lidských práv. A chtít po DĚTECH práci? Za našeho dětství sběr patřil k samozřejmým povinnostem dětí, stejně jako psaní domácích úkolů, nikdo o plnění povinností nediskutoval a sběr bylin rodiče podporovali: „Alespoň nelitají jen tak zbůhdarma venku“ a „Vono jim to neuškodí, alespoň se jim nezkrátí žíly!“

Bylinkám jsem zůstala věrná, ještě stále chodím se speciálním košíčkem do parku, ale bylinky suším už v sušičce. A když ukládám ty voňavé hrstičky do sklenic, pokaždé si vzpomenu na naše výpravy do parku, na tu zvláštní vůni hlohu a na ten dlouhý, dlouhý seznam na stránce žákovské knížky.

FOTOSOUTĚŽ

Michal Böhm, místostarosta

Deset kol fotosoutěže Za krásami Dolnolukavicka skončilo v předchozím vydání Hlasatele. Pro nás bylo trochu překvapením a zklamáním zároveň, že se zúčastnili pouze dva soutěžící, Petra Jánská a Jiří Bednář. Své fotografie zasílali pravidelně.

Účastníci byli pozváni 1. června na obecní úřad, kde starosta Vítězslav Opálko účastníkům předal ceny za účast v soutěži. V jejich dalším fotografickém snažení jim bude nápomocné velkokapacitní datové úložiště a další drobnosti. Oba účastníci potvrdili, že některá témata je zavedli do míst, která ještě nikdy ne navštívili. To byl cíl fotosoutěže. V dokumentaci krás Dolnolukavicka budou i nadále pokračovat.

ZLÍN

Eva Horová

*Ve svém srdci chráním místo,
plné tajů, krás,
nezevšední, neuvadne,
neztratí svůj jas.*

*Les smíšené doubravy
s prastarými duby,
kde borovice motýlům
šeptají své sliby.*

*Konvalinky pokyvují
hlavou v jemném vánku,
večer, když ptáci ztichnou,
uloží se k spánku.*

*K ránu, když se luna loučí,
mlha jaterníky obléká,
do závoje z bílých krajk,
před nimiž každý pokleká.*

*Svahy kopce šumí,
nejen v teplém máji,
klid a ticho panuje tu,
jak v posvátném háji.*

FOTOHÁDANKA:

Z minulého čísla: Průvod kolem dnes neexistující kovárny a domu čp. 28 „U Petru“ v DL. Poznáte, o jakou mládež se jedná?

NOVÍ OBYVATELÉ

Mgr. Eva Horová

Představujeme vám další nové obyvatele...

Vilém Kuchár (*1988) se do novostavby v Dolní Lukavici čp. 268 (na Nové Pajzovně – naproti Šebestovým) přistěhoval 7. srpna 2019 z Plzně. Ve společné domácnosti žije s přítelkyní Mgr. Zuzanou Jenčíkovou a fenkou Becky. Co je vedlo k výběru této lokality? Sdělují: „*Hledali jsme místo na venkově, které nám poskytne prostor a klid mimo každodenní shon města, avšak v blízkosti centra Plzně, kam denně dojíždíme za prací.*“ Nejvíce se jim líbí okolní příroda. Rádi chodí na vycházky a realizují své sportovní aktivity. „*Obec jako taková nám celkově vyhovuje, ocenili bychom tu však více odpadkových košů,*“ dodává pan Kuchár závěrem.

Petr Novotný (*1988) se s partnerkou **Jitkou Fialovou (*1990)** a dcerou **Anastázií (*2017)** přestěhovali z Plzně do Dolní Lukavice čp. 183 (Na Pajzovnu). Pan Novotný sdělil: „*Koupili jsme zde domeček, který postupně opravujeme. Minulý rok se nám zde narodila druhá dcera Magdalena (*2019).*“ Považují si občanské vybavenosti a hezké přírody (hlavně řeky). „*Lukavicko znám od malička, pochází odtud moje babička*

a děda. Uvítali bychom zlepšení kvality ovzduší v topné sezóně a možnost třídění dalšího odpadu (plechovky, olej, suť...)“ dodal pan Novotný závěrem.

JUBILANTI - KVĚTEN A ČERVEN

Trylč Ladislav, Lišice

87 let

Menšíková Magdalena, DL

80 let

Lorencová Jana, Snopoušovy

81 let

Obec Dolní Lukavice všem gratuluje a přeje hodně zdraví do dalších let.

HLASATEL – časopis obyvatel Dolnolukavicka. Vydává Obec Dolní Lukavice. Vychází 8x v roce v nákladu 450 výtisků. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Za obsah článků odpovídají jejich autoři. Registrováno MK ČR E 12350 Adresa redakce: Obecní úřad Dolní Lukavice 134, 334 44. Archiv www.dolni-lukavice.cz, zodpovědný redaktor a grafika Michal Böhm – ekonom@dolni-lukavice.cz Členové redakční rady: Mgr. Eva Horová, Mirka Štychová.